

Voorzitter: E. van der Weele (PvdA)

Namens de raad: F. Folkerts (GroenLinks), R. Gierkink (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), T. van Zoelen (PvdD), R. Staijen (Stadspartij 100%), D. Brandenburg (SP), E. Akkerman (VVD), M. Goodijk (S&S), S. Wennink (CU), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de griffie: S. van Erp

Rioolwateronderzoek

00:16:12

Voorzitter: Goedemiddag aanwezigen van de raad, het college, mensen in de zaal en mensen thuis. Welkom bij dit meningsvormende sessie over het agenderingsverzoek over het rioolwateronderzoek. Ik heb het gevoel dat ik een enorme echo heb. Ik kijk even naar rechts. Het is bijna weg. Ik hoop dat u er geen last van heeft. Het rioolwateronderzoek is uitgevoerd door KWR. Dat staat hier heel mooi, maar voor de mensen die niet weten dat is, dat is het Kiwa Water Research. Er is een agenderingsverzoek ingediend door het CDA. Dit heeft u kunnen vinden onder de agenda. Ik ga uit van een spreektijd van vier minuten per fractie. Per abuis is eerder drie minuten genoemd, dus u heeft geluk. U heeft vandaag een strenge voorzitter. Er zijn geen insprekers bekend. Ik wil de heer De Haan van het CDA, die het geagendeerd heeft, allereerst het woord geven.

00:17:18

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, drugscriminelen ondervinden in Groningen weinig hinder van toezicht, controle en handhaving door de gemeente. Dit was één van de harde conclusies van het rapport 'Groningse Praktijken' waar we volgende week verder over spreken. Het CDA waarschuwt al jaren voor de ondermijnende effecten die de drugscriminaliteit heeft op onze samenleving en pleit allang voor een stevige aanpak. Ja, dat begint bij preventie. Daarom heb ik hier namens mijn fractie tijdens de jaarrekening een aantal moties over ingediend voor meer voorlichting en strengere vergunningsvoorwaarden voor evenementen naar Amsterdams model. We moeten namelijk voorkomen dat drugs normaal worden in onze maatschappij. Het credo tijdens het voorjaarsdebat was: we doen al genoeg, maakt u zich maar geen zorgen. We maken ons echter wel zorgen en dit wordt bevestigd door de resultaten van het rioolwateronderzoek wat we een jaar geleden aanvroegen. De conclusie: Groningen heeft een drugsprobleem. Het hoogste cannabisgebruik van Nederland. Per dag wordt er honderdduizend euro aan wiet uitgegeven. Per dag 83 lijntjes cocaïne per 1000 inwoners, wat gelijk staat aan € 50.000. Ook het gebruik van 3-MMC en 4-MMC is zeer hoog ten opzichte van de andere gemeenten. Voorzitter, het gaat het CDA niet om gebruikers in het verdomhoekje te zetten of hun te criminaliseren, maar het eerlijke verhaal is wel dat er zonder vraag geen aanbod is. Drugs zijn niet gezond, net als roken en alcohol en ook daar moet wat aan gebeuren.

00:18:58

Voorzitter: U heeft een vraag van Student en Stad.

00:19:03

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Dank je wel, voorzitter. Inderdaad, zonder vraag geen

aanbod. Dat heb ik ook geleerd met economie, maar gelooft het CDA oprecht in een drugsloze wereld waarin er nul vraag is?

00:19:15

De heer De Haan (CDA): Mijn vraag aan u zou zijn: gelooft u in een rookvrije generatie? Die motie hebben we namelijk vorige week samen ingediend. Als u gelooft in een rookvrije generatie, waarom gelooft u dan niet in een drugsvrije generatie?

00:19:30

Voorzitter: Wilt u daar nog op antwoorden?

00:19:36

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Zeker wil ik daarop antwoorden. Een rookvrije generatie is een generatie van kinderen die zonder rook opgroeien. Of ze vervolgens gaan roken, dat is een persoonlijke keuze. Dat geldt ook voor drugsgebruik.

00:19:50

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, we hebben vorige week toch die motie ingediend, omdat we juist willen dat kinderen niet gaan roken. Net als we, wat mij betreft, zouden moeten willen dat kinderen later, als ze volwassen worden, geen drugs gaan gebruiken. Het zou mij heel erg verbazen, dat als het aan Student en Stad ligt, mensen als ze willen, maar drugs moeten gebruiken. De meeste drugs zijn illegaal, dus dat zouden we niet moeten willen. Voorzitter, we zijn het als -

00:20:15

Voorzitter: D66 heeft ook nog een vraag aan u.

00:20:17

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank je wel, voorzitter. Ziet het CDA bijvoorbeeld ook niet dat het beleid dat al jaren wordt gevoerd, waar aan de ene kant gedoogd wordt, maar aan de andere kant het verboden wordt om het te verkopen en ook om het te telen, ook onderdeel is geweest van dat het wordt gebruikt. Als je een kind namelijk iets verbiedt, bijvoorbeeld om snoepjes te eten, en dat vervolgens ergens anders wel kan, dat ze dat dan stiekem gaan doen?

00:20:47

De heer De Haan (CDA): Dat zie ik ook. Zeker, maar ik zie ook dat het tegenwoordig heel normaal is om naar een feestje te gaan of naar een festival, waar bijna iedereen om je heen aan de pillen zit. Ik vind dat niet normaal. Dat mogen we ook niet normaal vinden, wat mij betreft. We zijn het daarom ook als politiek verplicht om met oplossingen te komen.

00:21:04

Voorzitter: Ik onderbreek u echt nog even. Ik snap dat u door wil gaan, maar u heeft nog een vraag van GroenLinks.

00:21:10

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, nog eentje dan. Ziet de heer De Haan van het CDA dan ook dat juist die war on drugs van de afgelopen jaren, waarmee harder is ingezet op het tegengaan van de productie en het onderscheppen van drugs, heeft gezorgd dat de

criminaliteit ook harder wordt, de drugs zelf ook sterker worden en eigenlijk helemaal geen effect heeft gehad op de vraag, op het gebruik?

00:21:34

Voorzitter: De heer De Haan.

00:21:35

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik word echt een beetje moe van al deze interrupties. We praten hier nu over een rioolwateronderzoek, waaruit blijkt dat er gigantisch veel mensen in onze gemeente zijn die drugs gebruiken. Dat is hartstikke slecht voor je en je sponsort daarmee criminelen. Dan krijg ik elke keer vragen over war on drugs en dit en dat. Laten we met elkaar nu constateren dat het een probleem is en met elkaar op zoek gaan naar oplossingen. Als GroenLinks die heeft, dan hoor ik die straks graag in de woordvoering.

00:22:00

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, we zijn het namelijk verplicht om als politiek met oplossingen te komen voor de aanpak van drugs in onze gemeente, zeker voor die 3.000 jongeren in onze gemeente die een groot risico lopen om in de criminaliteit te belanden. Ze worden ingezet als loopjongens en -meisjes en als geldezels. Ik hoor de mensen alweer filosofische en theoretische discussies voeren over legalisering. Discussies die thuishoren in Den Haag, niet in de Groningse raad. Hierbij wil ik graag -

00:22:27

Voorzitter: U heeft een vraag van de SP.

00:22:30

De heer Brandenburg (SP): Ja, ik dacht: ik wacht het even af, want misschien komt het nog. Er moeten oplossingen komen, stelt het CDA. Op basis van een rioolwateronderzoek waaruit blijkt dat inderdaad de gemiddelde langdurige consumptie van THC redelijk hoog is, maar van MDMA, van cocaïne, 3-MMC redelijk fluctueert, dus ook nog wel eens van buiten de stad kan komen op stapavonden. Wat zijn dan de oplossingen van het CDA? Het is namelijk al verboden. Wat moeten we dan doen?

00:23:00

Voorzitter: De heer De Haan.

00:23:03

De heer De Haan (CDA): Als er een panklaar antwoord was geweest, dan hadden we dat ingediend. Daarom hebben we ook vandaag eindelijk eens een keer echt een debat over deze problematiek. Ik ben hier al zeven jaar actief in de raad. Ik heb nog nooit een debat sec over drugs gehad. Ja, dus daar moeten we vandaag met elkaar als raad over nadenken.

00:23:20

Voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag van de SP.

00:23:22

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, dit is ook wel een beetje flauwekul van het CDA. Al heel lang zijn bij allerlei maatschappelijke debatten in de raad ook drugscriminaliteit en het tegengaan van drugs en preventie daar altijd een onderdeel van. Ik snap het vanuit het oogpunt van willen scoren, maar we hebben het hier over een rioolwateronderzoek, waaruit

blijkt dat er een bepaalde concentratie drugs in het rioolwater zitten. Welke problematiek daarachter zit of er problematiek achter zit, wanneer dat gebruikt wordt, zijn volgens mij allemaal vragen die u – tenzij u een fantastisch wetenschapper bent – niet uit dit soort data kunt halen.

00:23:58

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, twee dingen daarover. Ten eerste zou ik de heer de heer Brandenburg echt even het rapport 'Groningse Praktijken' willen laten lezen, want daar staat heel duidelijk in: wij zijn, als Groningen naïef geweest, te weinig handhaving en we hebben de afgelopen jaren te weinig gedaan. Ten tweede op het punt makkelijk scoren. Als er één punt is waar je niet makkelijk op scoort, dan is het wat roepen over drugs. Voorzitter, dan even kijken -

00:24:22

Voorzitter: Ik ga u nog één keer onderbreken en dan gaan we in het kader van de tijd ook door. GroenLinks heeft nog één vraag voor u.

00:24:30

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik ga het toch nog een keer proberen, want de heer De Haan legt zelf de hele tijd de link tussen aan de ene kant dit rioolwateronderzoek wat gaat over gebruik en het rapport 'Groningse Praktijken' wat gaat over de productie. Wat mijn partij een heel belangrijk gegeven vindt, is dat de link tussen het tegengaan van productie en het gebruik, de vraag, er niet blijkt te zijn. Als u het heeft over we moeten die productie aanpakken, dan geeft u nog steeds geen antwoord op de vraag: wat doet u nu aan dat gebruik en het normaliseren van drugsgebruik? Dat zijn namelijk de vragen die u ook aan ons stelt in uw agenderingsverzoek.

00:25:12

Voorzitter: De heer De Haan.

00:25:14

De heer De Haan (CDA): Wij hebben tijdens het voorjaarsdebat daar een aantal moties over ingediend, bijvoorbeeld om jaarlijks een campagne te voeren, bijvoorbeeld om streng te kijken naar festivals en evenementen, waar gigantisch veel gebruikt wordt. Dat heeft van alles te maken met normalisering. We moeten het niet normaal vinden dat er zoveel drugs wordt gebruikt. Die voorstellen steunde u niet. Er waren een paar partijen die ze wel steunden, maar de hele coalitie steunde ze niet. Voorzitter, ik ga verder, want ik wilde namelijk Teun Voeten citeren met een raak citaat: "De elite snuift en de onderklasse gaat eraan onderdoor. De grachtengordel kan het zich veroorloven om te pleiten voor legalisering, omdat ze er zelf de lasten niet van ondervinden". We hebben het te vaak over linkse hoogopgeleide kleingebruikers die drugs zien als een recreatief middel. Te vaak gaat het over een pilletje op een festival en te weinig over de verschrikkelijke gevolgen die 3-MMC, cocaïne, maar ook wiet met zich meebrengen. Voorzitter, op deze manier naar drugs kijken is kortzichtig en naïef. Uit het rioolwateronderzoek blijkt dat het gebruik van 3-MMC en 4-MMC torenhoog is in onze gemeente. Om de GGZ te citeren: "Het is een erg verslavende drug. Wat eerst als recreatief gebruik start, verandert al snel in een verslaving". Dit is de realiteit voor veel Groningers. Uit het rioolwateronderzoek blijkt dat 83 lijntjes coke per duizend inwoners per dag wordt gesnoven; één van de meest verslavende drugs. Dat is

de realiteit voor heel veel Groningers. Nu de omvang van het probleem duidelijk is, is het tijd voor daden. We praten vast later verder over ons initiatiefvoorstel, maar ik hoor vandaag graag hoe andere partijen en dit college het probleem willen aanpakken. Is het college nog steeds, net zoals tijdens het voorjaarsdebat, ervan overtuigd dat we al heel erg veel doen? Welke maatregelen verwachten zij op korte termijn te nemen? Voorzitter, mijn laatste zin. Wat mijn fractie betreft, is het rioolwateronderzoek dat we vandaag behandelen een beginpunt om intensiever werk te maken van het tegengaan van de drugscriminaliteit en het drugsgebruik in onze gemeente.

00:27:15

Voorzitter: Dank u wel. Ik ga daar geen vragen meer over laten beantwoorden. U kunt uw opmerkingen in uw eigen woordvoering ruimschoots kwijt, u heeft vier minuten. Ik geef de Partij voor de Dieren het woord voor de woordvoering.

00:27:27

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank, voorzitter. Ook dank voor dit zeer interessante onderzoek. Wij willen vaak bovenaan staan in lijstjes, maar dit lijstje is wel erg verontrustend. In onze gemeente wordt bovengemiddeld veel drugs gebruikt. We zien een hoog cocaïne-, amfetamine-, 3-MMC-, 4-MMC- en cannabisgebruik. Het rapport geeft aan dat met name met deze drugs op illegale wijze veel geld wordt verdiend. Onze fractie vindt dit, met name het gebruik van fysiek verslavende drugs onder jongeren, zeer verontrustend. Om het gebruik te proberen te duiden en we zijn zelf natuurlijk geen experts, maar Groningen is een jonge studentenstad en uit onderzoek van het Trimbos blijkt dat deze leeftijdscategorie het meeste drugs gebruikt. Dat geldt ook voor de meest gevonden drugs in dit rioolwateronderzoek. Behalve op drugs is op veel dingen inflatie geweest, waardoor drugs in verhouding tot een aantal jaren geleden goedkoper zijn. Naast dat er via bekenden en dealers wordt verkocht, is het verkrijgen van drugs veel gemakkelijker geworden online via Ads, WhatsApp of Snapchat. Vanuit de verslavingszorg krijgen wij signalen dat ouders niet altijd evenveel zicht hebben op de onlinewereld van jongeren, waardoor het probleem onder de radar kan blijven. Als men op jonge leeftijd met tabak en softdrugs begint, is dat één van de factoren die kan bijdragen aan de stap naar problematisch middelengebruik. Daarnaast is er ook sprake van groepsdruk en groepsvorming. Voor veel jongeren zijn fysiek verslavende middelen geen 'no-go' meer. Er is duidelijk een cultuurverandering geweest en uit het nationaal uitgaansonderzoek 2020 blijkt dat drugsgebruik ook meer geaccepteerd wordt. Om erachter te komen wat jongeren en jongvolwassenen in onze gemeente beweegt, zouden we onderzoek moeten doen, bijvoorbeeld aan de hand van het cumulatieve risicomodel. Het IJslandse Preventiemodel is een bewezen middel om middelengebruik te verminderen. We zijn goed op weg om een gezonde leefomgeving te creëren, maar daarnaast moeten we ook inzicht krijgen in wat deze groep gebruikers in onze gemeente beweegt, zodat we daar een aanpak op kunnen ontwikkelen.

00:29:39

Voorzitter: U heeft een vraag van D66.

00:29:42

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank je wel, voorzitter. Begrijp ik het goed dat de Partij

voor de Dieren het hier heeft over een groter vraagstuk, een zorgvraagstuk, dat achter dit onderzoek schuilgaat? Dat is mijn vraag.

00:29:57

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Achter drugsproblematiek ligt ook onder andere een grote zorgvraag. Er zijn verschillende soorten en groepen gebruikers. Het kan recreatief zijn, maar er kunnen verschillende problematieken of redenen achter zitten en die we moeten we allemaal proberen te onderzoeken.

00:30:13

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Jongeren en jongvolwassenen staan bijvoorbeeld ook veel onder druk door studiefinanciering, leenstelsel, de prestatiedrang, een periode corona met weinig sociaal contact, een somber toekomstperspectief op de woningmarkt en er zijn lange wachttijden in de zorg en GGZ. Wij zijn ook benieuwd in hoeverre dat meespeelt in onze gemeente. Als ons gevraagd wordt door het CDA naar oplossingsrichtingen en wat wij kunnen doen, dan denken wij aan een integraal plan door met jongerengroepen in contact te gaan en samen met jongerenwerkers, verslavingszorg, politie en ouders te kijken wat we kunnen verbeteren. Ook waar we al mee bezig zijn, zoals jeugdwerkers inzetten, zo veel mogelijk vanuit WIJ en verslavingszorginstellingen. Integrale overleggen met wijken, verslavingszorg, politie, leerplicht, WIJ. Ook inzetten op preventie, zoals wij ook al hebben genoemd, met het IJslandse Preventiemodel. Tot slot zijn wij ook benieuwd naar een ander aspect, dat in dit rioolwateronderzoek niet naar voren komt, het gebruik van medicinaal verslavende middelen, zoals bijvoorbeeld oxycodon en medicinale amfetamines. Daar zijn geen resultaten van. Vaak wordt dat op recept verkregen. In 2019 is er onder de jeugd in Amsterdam geen heroïnegebruik meer geconstateerd, maar wel elf procent oxycodongebruik, gewoon voorgeschreven via de huisarts. Er zijn ook groepen vrouwen op leeftijd die dat krijgen. Als je zo een onderzoek doet naar drugsgebruik zijn we ook benieuwd wat er op legale manier aan medicijnen wordt verkregen. Hier wil ik het bij laten. We zijn ook benieuwd wat andere partijen vinden van misschien een vervolg doen op dit onderzoek om integraal medicinaal recreatief gebruik ook te onderzoeken in de toekomst.

00:32:15

Voorzitter: Hartelijk dank voor uw bijdrage. Excuses. De heer Van der Laan van de Partij voor het Noorden.

00:32:21

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u wel, voorzitter. De Partij voor het Noorden heeft ook kennisgenomen van het rioolonderzoek met als uitkomst een zeer fors cocaïne-, cannabis- en ander drugsgebruik ten opzichte van andere gemeenten in Nederland. We zijn blij met de meting, omdat het hoge drugsgebruik in de stad Groningen nu daadwerkelijk is aangetoond. Het verkrijgen van drugs gaat sneller dan de bezorging van een pizza, aldus sommige wijkgenoten. Het percentage scooters 'zonder bakkie' is 's avonds verrassend hoog in de oude wijken. Wat moeten we nu met deze informatie? Meer preventie, meer controle, handhaving en nog meer drugspanden sluiten, liggen voor de hand. Ook de introductie van de klassieke wijkagent kan soelaas bieden, maar we zien in praktijk dat Groningen niet zo van de handhaving is. Behoudens parkeerbeheer dat direct geld oplevert, maar tegenwoordig ook heel gemakkelijk is vanuit een camera-auto. Voor

handhaving op met name harddrugs is meer nodig dan een camera-auto. De politie moet de wijken ingaan tot in de haarvaten. Is daar wel capaciteit voor? Wij denken dat zonder een brede cultuurverandering en de juiste prioritering ten aanzien van drugs het dweilen met de kraan open is. Met cultuurverandering bedoelen wij dan ook zowel een strengere aanpak van de drugshandel, als wel het verbeteren van de preventie. Ook meer publiciteit genereren over drugsbanden die worden gesloten, kan helpen als voorbeeldstelling.

00:33:50

Voorzitter: U heeft een vraag van D66.

00:33:53

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank je wel, voorzitter. Er werd zonet gezegd: een strengere aanpak van drugscriminaliteit of wat u zonet zei u. Kunt u een toelichting geven wat u daar precies mee bedoelt?

00:34:07

Voorzitter: De heer Van der Laan.

00:34:08

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dat betekent toch meer actieve huisbezoeken van wettelers met name, maar ook drugslaboratoria die toch vaak op het platteland te vinden zijn in boerderijen. Dat mag wel aanmerkelijk actiever en fanatieker. Tenminste, wil je echt iets doen aan het hele drugsgebeuren.

00:34:37

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, we zijn ook benieuwd naar de reactie van de burgemeester. Hoe hij kijkt naar de war on drugs, waarvan sommige in Nederland zeggen: "Uiteindelijk is deze nog steeds niet begonnen, althans niet vanuit de kant van de overheid". Helaas hebben we in Groningen te maken met het hele drugsprobleem, zoals dat elders in Nederland ook geldt, maar in Groningen wellicht nog wat groter is, ook om de doodeenvoudige reden dat er relatief veel jonge mensen in de stad Groningen wonen. Tot zover, voorzitter.

00:35:08

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Mevrouw Martinez Doubiani voor D66.

00:35:15

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank je wel, voorzitter. Laat ik eerst beginnen met de beantwoording van de eerste vraag van het CDA, of wij deze uitkomsten zorgelijk vinden. Het antwoord is: ja, wij vinden dit ook zorgelijk. Dank je wel voor het agenderen van dit belangrijke onderwerp. Voorzitter, wij worden ondertussen wel een beetje moe dat het drugsgebruik soms geframed wordt, als iets dat alleen voor recreatieve doeleinden wordt gebruikt. We moeten wel uitkijken dat we niet overdrijven en ook stoppen met de stigmatisering. De toename van drugsgebruik komt niet uit de lucht vallen, gelet op eerdere onderzoeken. Uit onderzoek van het Trimbos en het CBS is gebleken dat bijvoorbeeld de coronapandemie wel degelijk invloed heeft gehad op de toename van drugs. Het komt steeds vaker naar voren uit verschillende onderzoeken dat drugs ook wordt gebruikt tegen eenzaamheid en het dempen van negatieve en depressieve gevoelens. Onze fractie maakt zich erg zorgen over het zorgvraagstuk dat wellicht achter dit onderzoek en deze cijfers

verscholen ligt. Waarom wordt er gekozen om drugs te gebruiken? Dat is een vraag die wij hier willen stellen. Wat zijn de achterliggende redenen?

00:36:39

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Het rioolwateronderzoek laat cijfers zien van hoeveel drugs er gebruikt worden op een dag, de geschatte marktprijs en een vergelijking met andere grote steden. Wat wij hier echter wel missen en wat ontbreekt, zijn de demografische gegevens. Om welke doelgroepen gaat het? We zijn ook een grote studentenstad en door de historie heen zien we het feit dat men experimenteert met drugs. De eerste sporen van het gebruik van drugs stammen uit rond de 400 voor Christus in het oude Mesopotamië. Toen waren er geen rioolwateronderzoeken. Mijn punt is dat D66 niet voor meer drugsgebruik is, maar we moeten wel af van het stigma dat het volledig terugdringen van drugs gaat helpen, want dit is erg naïef en onrealistisch.

00:37:27

Voorzitter: U heeft een vraag van het CDA.

00:37:29

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik weet nog goed dat ik tijdens de coronapandemie ook samen met een collega van mij langsging bij de studentenverenigingen. Elke studentenvereniging benoemde dat het drugsgebruik onder jongeren gigantisch is toegenomen. Je ziet het nu nog steeds terug in het uitgaansleven. Ziet de fractie van D66 dat ook?

00:37:50

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Ja, dat zien wij ook. Ik wil hier echter ook wel bij zeggen dat het niet alleen maar gaat om recreatieve doeleinden, maar dat hier meer achter zit, zoals net ook door bijvoorbeeld de Partij voor de Dieren werd benoemd, de druk op de jongeren en de mentale gezondheid. Ik denk dat de nadruk moet liggen op waarom mensen geneigd zijn om meer drugs te gebruiken of meer drugs gebruiken en dat we niet met die stigmatisering mee moeten gaan.

00:38:20

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Ik vervolg mijn woordvoering. Dan hebben we ook nog wel vragen voor de fracties en het college. Eén ervan is dat drugsgebruik niet alleen gekoppeld is aan recreatief gebruik en hoe kijken jullie ernaar dat er meer achter zit, zoals bijvoorbeeld een groter vraagstuk voor zorg? Het is naïef om te spreken over volledig terugdringen van drugsgebruik. Je kunt beter inzetten op het geven van voorlichting over de gezondheidsrisico's en de neveneffecten die het gebruiken van drugs met zich meebrengen. Inzetten op testen, zoals bijvoorbeeld meer testlocaties op centrale plekken, preventie en misschien ook kijken naar de Utrechtse aanpak. Ik zie dat er een vraag is.

00:39:03

Voorzitter: U heeft een vraag van het CDA.

00:39:04

De heer De Haan (CDA): Met die testlocaties ben je het toch weer totaal aan het normaliseren? Bijvoorbeeld ook met dat nachstadhuis: "Je kunt hier dan wel je drugs testen, als je op stap gaat". Dat is toch van de zotte.

00:39:19

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Wij zijn het daar niet mee eens, want we zien nu ook bijvoorbeeld dat als jij iets verbiedt, dat mensen het toch gaan gebruiken. De heer De Haan had het ook over legaliseren en reguleren. Ik wilde dat onderwerp vermijden, omdat we het straks ook nog gaan hebben over de gesloten coffeeshopketen. Er zijn voorbeelden van landen en ook staten in de VS, waar ze het reguleren en daar is geen toename of normalisatie geweest. Dat is mijn antwoord daarop.

00:39:53

Voorzitter: U heeft nog een aanvullende vraag van de SP.

00:39:57

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, dat ging over bewustwording. Op zich kan ik er ergens wel wat van begrijpen, maar we hebben ook tien, twintig of dertig jaar lang tegen mensen gezegd dat roken heel schadelijk voor je is. Dat heeft niet zo heel veel geholpen, totdat D66 ook het licht zag en zei: "Dan moeten we het ook maar eens verbieden in de APV en dat je niet meer mag doen in speeltuinen et cetera". Waarom gelooft u hier dan ineens wel zo in die bewustwording, dat als je maar weet dat het slecht voor je is, dat je het niet meer doet?

00:40:29

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Waar ik met name op doelde, was welke risico's erachter zitten. Bijvoorbeeld het testen van drugs, dat je zeker weet wat je dan gebruikt. Het is ook wel goed dat er goede voorlichting is. Je hoort ook soms wel verhalen van mensen die drugs gebruiken en dat het helemaal niet goed gaat of verkeerd afloopt. Ik denk dat voorlichting, preventie en testen wel hierbij kan helpen.

00:41:06

Voorzitter: Was dat uw bijdrage?

00:41:08

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Ja, dat was mijn bijdrage. Dank je wel.

00:41:10

Voorzitter: Dank u wel. U heeft nog een vraag? Het CDA heeft nog een vraag voor u.

00:41:15

De heer De Haan (CDA): Een kleine vraag. U heeft het nu over preventie. Dan ben ik wel benieuwd, waarom was u dan tijdens het voorjaarsdebat tegen onze moties? Bijvoorbeeld om te kijken wat je bij evenementen in de vergunningsvoorwaarden kan opnemen, zodat je ook voorkomt dat mensen op een festival meer gaan gebruiken? We vroegen ook om een jaarlijkse voorlichtingsdag. Dat waren twee moties die je in de strekking van preventie zou kunnen zien. Waarom was u daar toen tegen?

00:41:45

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dat is een hele goede vraag, dan moet ik wel echt graven in mijn geheugen. Wat betreft de vergunningen, ik begreep dat het vanuit perspectief --

00:42:00

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Excuses, daar weet ik op dit moment niet echt een antwoord op. Dank u wel.

00:42:03

Voorzitter: U kunt er altijd later nog een keer op terugkomen.

00:42:05

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Ik kom erop terug, als daar behoefte aan is.

00:42:07

Voorzitter: Ik kijk even rond wie de woordvoering wil doen. Ik zag aan de linkerkant – en straks kan de SP – eerst de heer Staijen van de Stadspartij 100% voor Groningen.

00:42:18

De heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, voorzitter. Als je de ene dag een reportage op tv ziet dat in Groningen het ketaminegebruik als het ergste van het land beschouwd wordt en even laten lees je dat wij zijn uitgeroepen tot de gezondste stad van datzelfde Nederland, dan kan ik het hele verhaal soms niet meer aan elkaar breien. Voorzitter, in iedere stad zijn grote problemen met drugsgebruik. Ook in Groningen, dat weten we al jaren. We zijn ook geschrokken van KWR-onderzoek dat de omvang heeft aangetoond in vergelijking met andere gemeenten. De Stadspartij is het volledig eens met het CDA dat deze ontwikkeling en vooral de spin-off naar de criminaliteit een steeds groter probleem vormen. De huidige aanpak van dit probleem is blijkbaar onvoldoende effectief. Er is veel handhaving, maar wij zien het toch vooral in de kant van de preventie. We vinden dat er ook snel, het liefst in nauw overleg met politie, GGD en onderwijsinstellingen, een actieplan moet komen om de trend om te buigen. Niet alleen maar handhaving, maar de trend die nu omhooggaat, ombuigen. Voorzitter, de Stadspartij is voorstander van een uitgebreide voorlichtingscampagne specifiek gericht op de jeugd, want mensen die al jaren spuiten of snuiven, die verander je toch niet zo gemakkelijk en die bereik je waarschijnlijk niet eens meer. Wij zien het in preventie; begin maar niet. Het één en ander het liefst in samenwerking met scholen, verenigingen, de universiteit enzovoorts. Wij verwachten hier een voorstel van het college over. Het idee erachter is wel, schakel hierbij vooral jongeren in om vorm te geven aan die campagne, want onze communicatiemethoden zijn beslist niet van de jeugd. De Partij voor de Dieren had het daar net ook al over.

00:44:00

De heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): Dan, voorzitter, meten is weten. Ik ben een technicus, dus dat is voor mij heilig. Daarom stelt mijn fractie voor om dit kabinet KWR-rapport als een nulmeting te nemen en deze metingen regelmatig te gaan herhalen in het rioolwater. We denken hierbij zelf aan de frequentie van ongeveer elke twee jaar. Dan tot slot een ander bijkomend probleem. Ik ben ook waterschapsbestuurder daarom. De rioolzuiveringen kunnen dit soort drugs- en medicijnresten vrijwel onmogelijk uit het water halen. Met andere woorden, het wordt gespuid op het oppervlaktewater. Oké, Groningen voert grotendeels uit naar zee, maar er zijn ook andere waterzuiveringen. Het komt in het oppervlaktewater en het komt in ons drinkwater. Het komt in ons ecosysteem, dus ook in het drinkwater. Dat lijkt ons toch een extra reden om dit probleem aan de voorkant aan te pakken. Dank u.

00:44:52

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ik ga naar de SP, de heer Brandenburg.

00:44:57

De heer Brandenburg (SP): Dank, voorzitter. Laat ik dan maar meteen de vraag van het CDA beantwoorden. Vinden wij dit een zorgelijke constatering? Ja, en er is een probleem met de georganiseerde criminaliteit en drugscriminaliteit in Groningen. Daar hoeven we ook niet omheen te draaien. Toch wil ik namens mijn fractie enige nuancering aanbrengen in dit debat. Dat kent u ook van de SP en zeker van mij als genuanceerd gezicht van de SP. Waar alle partijen het hier meteen hebben over handhaving, over dat jongeren dit gebruiken, wil ik toch opmerken dat we het hier hebben over concentraties drugs in het water, wat bij de rioolwaterzuivering wordt gevonden. Dat zijn kwantitatieve gegevens die iets zeggen over de schaal van het probleem. Echter, we hebben tegelijkertijd ook een gebrek aan meer kwalitatieve gegevens over de orde van het probleem, welke problematiek achter dat gebruik ligt, of er problemen zijn die samenhangen met het gebruik, welke groepen dit met name gebruiken in onze maatschappij en welke overwegingen zij hebben om drugs te gaan gebruiken. Natuurlijk zijn daar onderzoeken naar gedaan, maar ik vind het te ver gaan om op basis van concentraties in rioolwaterzuiveringen één op één te zeggen: "We moeten maar meer handhaven, we moeten meer aan preventie doen en het zijn allemaal de jongeren die dit gebruiken".

00:46:21

Voorzitter: U heeft een vraag van het CDA.

00:46:24

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, het luistert wel lekker weg zo een genuanceerd verhaal. Voorzitter, ik heb wel eens eerder over dit onderwerp een debatje met de heer Brandenburg gevoerd en toen was hij altijd heel stellig. Toen was het altijd, het is vooral een armoedeprobleem. U had blijkbaar die kwalitatieve cijfers ook niet echt nodig om elke keer te stellen dat het juist kwam door een armoedeprobleem. Dat schuurt toch een beetje met het genuanceerde verhaal wat u nu houdt.

00:46:49

De heer Brandenburg (SP): Nee, helemaal niet, voorzitter. Ik zou juist graag willen uitzoeken of dat probleem er inderdaad achter ligt. We zien dat cannabisgebruik langdurig of echt 'consequent' wordt gebruikt. Dat suggereert wel dat bepaalde groepen consequent cannabis gebruiken. Ik denk dat we daar wel de reden achter weg moet halen. Voordat we allemaal zeggen, het komt door eenzaamheid en daar preventief actie op gaan zetten, maar het blijkt niet door eenzaamheid te komen. Dan vind ik dat we te gemakkelijk over dit soort gegevens spreken, die ons niet alles zeggen over de daadwerkelijke schaal en achtergrond van het probleem. Het zou zomaar kunnen dat een geïndividualiseerde maatschappij, waarin presteren de dagelijkse norm is, waarin succes je eigen verdienste is en falen je eigen schuld is, bijdraagt aan drugsgebruik. Dat geloof ik vanuit mijn overtuiging ergens wel, maar ik zou daar toch graag onderzoek naar laten doen, zodat wij ook beter onze hulpverleners in de gemeente kunnen inzetten om hier echt wat aan te doen.

00:47:56

Voorzitter: U heeft een vraag van GroenLinks.

00:48:01

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Meneer Brandenburg kwam er net zelf gelukkig al een

beetje op, als het ging om stress et cetera, dat het misschien eerder de jongeren zijn dan de sociale problematiek. Heeft u wel eens de gegevens rond alcoholgebruik bestudeerd, want daar is namelijk iets meer over bekend dan sec het rioolwater? Het is echt op postcode-niveau te zien, dat het zich vooral concentreert in de binnenstad. Zou dat met drugsgebruik wellicht ook zou kunnen zijn en dat we hier vooral naar een soort omslachtig onderzoek zitten te kijken, waarmee we aantonen dat we de jongste gemeenten van Nederland zijn?

00:48:34

De heer De Haan (CDA): Ja, dat zou heel goed kunnen. Ik denk dat we dat ook deels zien in dit onderzoek, omdat met name de partydrugs wat meer ziet fluctueren over de dagen en dat die met name rond de stapavonden en de weekenden worden gebruikt. Dat vind ik echter ook te makkelijk op basis van deze data. Zeker, als je het dan hebt over het cocaïnegebruik. Dat vindt mijn fractie toch ergens wel zorgelijk. Over MDMA kunnen we nog wel eens een boom opzetten hoe verslavend dat is, maar dan wordt het wel een hele wetenschappelijke exercitie en dat lijkt me ook een beetje zinloos voor dit moment.

00:49:11

Voorzitter: U heeft nog een aanvullende vraag van de Partij voor het Noorden.

00:49:15

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, voorzitter. We begrijpen goed dat SP het college wil aanzetten tot meer onderzoek. Dan de vervolgvraag, als die onderzoeken er dan zijn – volgens ons zullen die vrij logisch zijn en voor de hand liggen, maar laten we ons dan toch eens verrassen – wat is dan de aanpak van de SP?

00:49:36

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, dat ligt maar net aan wat de redenen zijn voor drugsgebruik. Als die met eenzaamheid te maken hebben, dan moeten we daar interventies op inzetten en dan moet je daar met de WIJ-teams wat aan doen. Als het daadwerkelijk door armoede komt, dan moeten we daar wat aan doen. Ik zie het ook groter dan sec dit drugsgebruik. Wat dan die interventie moet zijn, dat kan ik nu moeilijk zeggen op basis van concentraties in rioolwater, want daar hebben we het over. Ja, daar laat ik het ook bij.

00:50:08

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ik geef het woord aan Student en Stad.

00:50:14

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Dank je wel, voorzitter. Eerst over het onderzoek zelf. Het bevestigt inderdaad dat Groningen een grote afzetmarkt is voor drugs. Het gebruik is hoog. Dat erkennen wij ook. Deze resultaten komen natuurlijk niet helemaal uit de lucht vallen, want het is al gezegd, we zijn de jongste gemeente van Nederland. Verschillende partijen hebben ook al aangegeven, dat dit alleen maar het beeld bevestigt wat we al hadden. Het is dus niet per se een radicale verandering. Daarnaast zijn de resultaten ook weinig concreet. We weten hoeveel afvalstoffen er in ons rioolwater zitten, maar we weten niet welke doelgroepen het precies gebruiken en met welke regelmaat. Daarbij sluit ik me dus gedeeltelijk aan bij de woordvoering van mijn collega van de SP. Natuurlijk zien we dat het gebruiken van drugs onder de bevolking aan het normaliseren is. Dit is zorgelijk, dat

beaam ik. Het is ook een ontwikkeling die heel erg moeilijk te beïnvloeden is, want er is nu eenmaal een vraag naar drugs. Die zal er ook blijven, want een wereld zonder drugs is een illusie. Het CDA vroeg -

00:51:20

Voorzitter: U heeft daarover een vraag van het CDA.

00:51:23

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Dat dacht ik al.

00:51:24

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, moeilijk te beïnvloeden. U bent Student en Stad, een studentenpartij. Als ik dan bijvoorbeeld kijkt naar Albertus, dan vind ik het fantastisch hoe ze het daar beïnvloeden. Bij bijna alle studentenvereniging is het een no-go policy. Als je binnenkomt en je hebt gebruikt en je wil niet getest worden, dan ga je er --

00:51:41

De heer De Haan (CDA): Ik vind het fantastisch dat die studentenverenigingen op die manier die normalisering tegengaan. Ik denk dat je het wel kan beïnvloeden en volgens mij doen studentenverenigingen dat juist hartstikke goed.

00:51:53

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Dat ben ik helemaal met je eens, dat ze dat fantastisch doen, maar dat is één avond in de week dat ze daar iets over kunnen zeggen. Wat de studenten in hun vrije tijd doen of in de weekenden daar kan een vereniging natuurlijk niets aan doen. Natuurlijk, als het binnen hun accommodatie gebeurt, dan is er een zerotolerance beleid en dat vind ik ontzettend goed. We zien echter alsnog dat er gebruikt wordt, dus ook dat zet geen zoden aan de dijk.

00:52:22

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Daarnaast drugs gebruiken op zich hoeft in essentie niet heel zorgelijk te zijn. Als men inderdaad na een drukke dag thuis een jointje gaat roken, hebben wij daar heel veel last van? Nee, dat is een persoonlijke keuze. Je kunt het legaal in een coffeeshop kopen. In die zin is of drugsgebruik zorgelijk is misschien de verkeerde vraag. We moeten eerder kijken naar wat zijn de problemen die daarachter liggen en die willen we aanpakken.

00:52:54

Voorzitter: U heeft daarover een vraag van het CDA.

00:52:56

De heer De Haan (CDA): Nu maakt u het wel heel gemakkelijk van als iemand een jointje opsteekt. Nee, dan is dat niet zo een probleem. Nee, dat is ook legaal. Echter, als iemand na een drukke dag of tijdens een drukke dag een snuifje neemt of een pilletje slikt, is het dan volgens Student en Stad wel een probleem?

00:53:11

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Er zijn relatief veel mensen die op een feestje inderdaad een keer een pilletje gebruiken. Dat fenomeen op zich vind ik persoonlijk niet een probleem, maar stel dat er andere problemen achter vandaan komen, zoals verslaving, dan is dat wel

problematisch. In die zin moeten we dus kijken naar de aanbodzijde en niet naar de vraagzijde, want de vraagzijde is echt lastig te beïnvloeden. We zijn al jaren bezig met preventieve maatregelen, maar de vraag neemt alleen maar toe. Wat er wel kunnen doen, is kijken naar het aanbod. Dan kijk je dus naar gezondheid en naar criminaliteit.

00:53:45

Voorzitter: U heeft nog een aanvullende vraag van het CDA. Laten we die eerst maar doen.

00:53:48

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, een pilletje is niet zo een probleem, een snuifje is niet zo een probleem. Wie maken die pilletjes dan? Wie maakt die cocaïne? Dat zijn toch de Taghi's van deze wereld. Dat zijn toch de criminelen en die sponsor je toch indirect met dat pilletje?

00:54:00

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Exact, daarom zeg ik: we moeten kijken naar de aanbodzijde. Waar komt het vandaan? Wat is het? Dan komen dus bij gezondheid en criminaliteit.

00:54:10

Voorzitter: U heeft een vraag aanvullend van de PVV.

00:54:17

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, voorzitter. Ik kom nog even terug op dat een blowtje niet zo onschuldig is. Nu, dat is zeker wel zo en vooral omdat het vaak niet bij één blowtje blijft en daar liggen wel angsten onder en jongeren kunnen er ook psychotisch van worden. Is Student en Stad het met mij eens dat het niet zo onschuldig is en dat het veelvuldig gebruik bij jongeren wel zeker tot problemen kan leiden?

00:54:48

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Inderdaad, zoals ik al zei, zodra er verslavingsverschijnselen in beeld komen, wordt het problematisch. Echter, één keer in de maand een keer een jointje is voor ons op zich niet een probleem. Dat wil ik hierbij bevestigen.

00:55:02

Voorzitter: U heeft nog een aanvullende vraag van de ChristenUnie.

00:55:06

De heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, toch even inhakend op dat het vraag en aanbod verhaal. U stelt: vraag zal er altijd zijn, dus moeten we op aanbod focussen. Echter, als de vraag er niet is, is het aanbod niet rendabel. U stelt, we moeten op aanbod focussen, dus dan laten we alle focus op de vraag vallen. Is dat wat u dan wilt?

00:55:29

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Zeker niet. Ik zeg alleen een wereld zonder vraag naar drugs is een illusie. Dat gaat er niet zijn. Daarom ga ik nu ook door met mijn woordvoering.

00:55:41

Voorzitter: U heeft echt nog een vraag, mevrouw Goodijk. Excuses, een vraag van de Partij voor het Noorden.

00:55:47

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, voorzitter. Wij sloegen even aan op dat pilletje gebruiken. Wellicht is dat het leeftijdsverschil, maar dat is dus normaal volgens Student en Stad. Waar haal je dat vandaan? Waar koop je die pilletjes?

00:56:01

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Dan komen we inderdaad weer bij mijn verhaal, het aanbod. Inderdaad, het stimuleert ook de criminaliteit. Ja, dus het criminele circuit. Recreatieve gebruikers hebben geen keus. Als zij vraag hebben, dan moeten ze nu de illegaliteit in. Dat vind ik persoonlijk ook een probleem. Ik vind dat daar verandering in moet komen. Tot nu toe is de war on drugs meer een kat en muisspel en dat heeft nog niets uitgehaald. Ik zou zeggen: laten we dan juist ook pushen voor legalisatie, zodat we juist dat hele criminele circuit kunnen omzeilen. Daarom zijn wij ook zo ontzettend enthousiast dat we het hierna gaan hebben over het wietexperiment. Wat voor effecten heeft dat op de ondermijning en de drugscriminaliteit? Dat is iets waar wij hier ontzettend benieuwd naar zijn.

00:56:56

Voorzitter: Even een ordevoorstel. Ik zie nog heel veel vragen. Ik stel voor dat u doorgaat met de woordvoering en dat we bij andere woordvoeringen al die belangrijke vragen nog even stellen.

00:57:09

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Dat is dus mijn punt over de criminaliteit. Dan de gezondheid. Het is natuurlijk wel belangrijk dat we blijven wijzen op de gezondheidsrisico's, want die zijn er. Daarom is het ook zo belangrijk dat we nu openlijk gaan praten over het gebruik, want onder sommige groepen is het normaal geworden. Daarom moeten we ook kijken, hoe kunnen we ervoor zorgen dat als het gebeurt, dat het op een verantwoorde en gezonde manier gebeurt. Hier kan – en ik zie de heer De Haan al zijn hoofd schudden – een testservice van de VNN aan bijdragen. Waarom? Het zorgt ook voor een extra moment dat gebruikers in aanraking komen met de VNN, dus zij kunnen hun dan persoonlijk wijzen op de risico's die er zijn en dat kan preventief werken. Daarnaast halen we ook de drugs met zulke grote gezondheidsrisico's van de markt en tenslotte kunnen zo ook verslavingsproblemen eerder worden signaleerd.

00:58:12

Voorzitter: Wilt u zo afronden, gezien de tijd?

00:58:14

Mevrouw Goodijk (Student en Stad): Zeker. Conclusie, onze fractie denkt dat alleen maar hard roepen dat het niet mag, averechts werkt en dat we juist in moeten zetten op dialoog. Dank je wel.

00:58:26

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ik kijk even rond. GroenLinks.

00:58:33

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dan ga ik wel, voorzitter. De vraag van het CDA: wat moet er gebeuren om drugsgebruik terug te dringen? Ik kan me heel erg aansluiten bij het betoog

van mijn collega van de SP, want we zien dat problematisch middelengebruik, verslaving aan alcohol, tabak, gokken en ook drugs, vaak hand-in-hand gaat en vaker voorkomt bij mensen die het toch al moeilijk hebben vanwege hun financiële situatie, onveilige jeugd, sociaal isolement en noem het allemaal maar op. Wij zien ook dat de ongelijkheid in de samenleving en het aantal mensen dat het hoofd niet of nauwelijks meer boven water weet te houden, toeneemt. Daarom blijft voor GroenLinks altijd vooraan staan dat het zo belangrijk is om te blijven inzetten op het ondersteunen van juist hen die dit het hardste nodig hebben. Dat is ook de kern van drugsproblematiek en daar hangt het allemaal mee samen.

00:59:30

Voorzitter: U heeft een vraag van het CDA.

00:59:32

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, als ik dan bijvoorbeeld kijk naar wat deze coalitie allemaal doet, dan is dat inderdaad vaak op een hele goede manier en met heel veel miljoenen inzetten op die problematiek. Als ik uw lijn dan zou mogen volgen, dan zou dat er dus straks over een aantal jaar voor zorgen dat we echt wel een flinke daling gaan zien in het drugsgebruik in onze gemeente?

00:59:52

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik zou heel graag ja willen zeggen, want ik denk echt dat het hele goede dingen zijn die wij doen, maar u weet net zo goed als ik dat het heel vaak een druppel op de gloeiende plaat is wat wij hier in gemeenteland kunnen betekenen. Ik mag het van u niet over problematiek rondom legalisatie hebben en de echte oplossingen die op landelijk niveau zitten, maar daar verwacht ik meer van.

01:00:18

Voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag van het CDA.

01:00:20

De heer De Haan (CDA): Zoals altijd weer het riedeltje 'het is de schuld van Den Haag'. Prima. Dan over de legalisering. Ik wilde het net ook aan mijn collega van Student en Stad vragen, die ook maar roept om te legaliseren. Ik ben wel benieuwd, is GroenLinks er dan bijvoorbeeld een voorstander van om ecstasy en cocaïne ook te gaan legaliseren hier in Groningen?

01:00:41

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Het is leuk dat u er zelf over begint. Ik geloof niet dat ik hier nu een voorstel ga doen om dat alleen in Groningen te gaan doen, nog los van de uitvoerbaarheid ervan. Ik denk wel dat heel veel problemen, die het CDA terecht benoemd rondom de productie, de criminaliteit, vastzitten aan het feit dat het crimineel is. Die zijn niet inherent aan de productie van drugs. De productie van drugs is niet anders dan de productie van medicijnen. We hebben geen probleem met illegaal gedumpt medicijnafval, omdat dat legaal is en omdat er methoden zijn om dat op een milieuvriendelijke manier normaal af te breken. Echter, omdat wij vanuit de war on drugs steeds meer chemische stoffen illegaal hebben gemaakt, waardoor producenten steeds ingewikkeldere en viezere chemicaliën zijn gaan gebruiken, zien we dat de criminaliteit toeneemt. We zien dat het

aantal dumpingen toeneemt. Dat hangt echt samen met het feit dat het illegaal is. Dat is niet inherent aan wat drugs is.

01:01:45

Voorzitter: Nee, ik geef u niet het woord, want uw buurvrouw van de VVD wil heel graag ook even tussendoor een vraag stellen. Dat was alweer klaar? Dan krijgt toch het CDA het woord.

01:01:54

De heer De Haan (CDA): Dank u wel, voorzitter. We spreken volgende week over dat rapport 'Groningse Praktijken'. Ik hoop dat u die ook doet, want daarin zeggen ze: "Juist, omdat we in Nederland elke keer zo laat zijn om bepaalde stoffen te verbieden, hebben we in Nederland juist een drugsklimaat gecreëerd". Het is dus niet zo, dat we doordat we het verbieden, een klimaat hebben gecreëerd. We zijn te laat met het verbieden van stoffen, waardoor hier in de jaren 80 en 90 die criminaliteit dus gigantisch is toegenomen. Wat u nu zegt, daar klopt volgens mij niets van. Daardoor zijn we bijvoorbeeld nu ook echt --

01:02:22

De heer De Haan (CDA): Ons exportproduct nummer één is ecstasy.

01:02:26

Voorzitter: U bent opnieuw een aanvullende woordvoering aan het doen. GroenLinks was aan het woord, dus die geef ik het woord weer terug.

01:02:34

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik wil het dan nog wel even uitleggen. Als ik het heb over stoffen, heb ik het over de chemische stoffen die producenten gebruiken om die drugs te maken. In de jaren negentig hadden we geen last van dumpingen van ecstasy-afval, omdat men toen nog vrij gemakkelijk ecstasy kon produceren. Toen zijn vanuit de war on drugs de grondstoffen voor ecstasy heel moeilijk verkrijgbaar geworden, waardoor producenten 'viezere' stoffen zijn gaan gebruiken en daarom hebben wij nu een dumpingprobleem. Dat zijn het soort mechanismen, waardoor partijen als GroenLinks denken: we moeten stoppen met die war on drugs en we moeten drugs, net als alcohol en tabak et cetera --

01:03:11

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Als je die opiumlijst helemaal opnieuw zou maken, dan staat wiet ergens helemaal onderaan en alcohol ergens helemaal bovenaan van hoe schadelijk het is. Dan kun je als samenleving normaal het gesprek met elkaar hebben over hoe willen we dat dit geproduceerd wordt, waar kun je dit kopen, wie kan dat kopen en hoeveel en hoeveel werkzame stof kan hierin zitten? Dan heb je een fatsoenlijk gesprek en kun je problemen gaan oplossen. Niet op deze manier.

01:03:37

Voorzitter: U heeft een aanvullende vraag van de Partij voor het Noorden.

01:03:41

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, voorzitter. Even terug naar het begin van het betoog van GroenLinks. Toen werd er doorverwezen naar de SP. Het betoog van de SP was dat er meer onderzoeken zouden moeten komen. Vervolgens zegt GroenLinks weer: "Nee, het drugsprobleem zit vooral aan de armoedekant". Tenminste, als we goed geluisterd hebben. We zijn de draad een beetje kwijt. Ik heb daar ook bij SP geprobeerd om te vragen:

is GroenLinks bereid om het college aan het werk te zetten om meer onderzoek te doen naar wie zijn nu de doelgroepen voor de pilletjes, de cocaïne en noem het hele arsenaal maar op, voorzitter?

01:04:22

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, ik heb van mijn oorspronkelijke woordvoering nog maar één zin gedaan. Waar ik mij aansluit bij de SP, was het gedeelte van het donkerbruine vermoeden dat problematisch drugsgebruik samenhangt met armoede. Dat heb ik wel gezegd en ook dat het grootste deel van het drugsgebruik, ook wat we zien in het rioolwater, samenhangt met de leeftijdsopbouw van de stad. Daarom denk ik juist, volgens mij hoeven we dit helemaal niet enorm te onderzoeken en kan ik redelijk uit demografische gegevens verklaren waar dit vandaan komt.

01:04:57

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dan ga ik toch even door naar het volgende onderdeel van mijn woordvoering namelijk de vraag: vinden wij de resultaten van dit onderzoek heel zorgelijk? Wij waren niet heel erg verrast. Het is al vaker genoemd, Groningen is nu eenmaal de jongste stad van Nederland. Ik denk dat als er vergelijkbare gegevens waren uit andere jonge steden zoals Delft of Wageningen, dat Groningen vrij gemiddeld en vrij voorspelbaar daarop scoort. Dat zie je ook aan de onderzoeken naar alcoholgebruik. Dat zit vooral in de binnenstad, terwijl we weten dat de problematiek vooral in de zogenaamde noordelijke wijken zit. Is er dan geen probleem met jongeren? Zeker wel, daar hadden we het vorige week ook over in deze zaal, want het mentale welzijn van jongeren – is ook genoemd door de SP – staat wel onder druk.

01:05:50

Voorzitter: U heeft een vraag tussendoor. Daarna wil ik u vragen om uw woordvoering af te ronden in verband met de tijd. De Partij voor de Dieren.

01:05:57

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dit wilde ik toch nog wel even inbrengen, want de Stadspartij 100% voor Groningen had daar wel goed een goed argument. Ondanks dat je drugs milieuvriendelijk produceert, net als medicijnen en als je het in de legaliteit trekt – daar zijn wij waarschijnlijk ook voorstander van – blijft het punt dat het gebruik van die middelen via het rioolwater de ecologie beïnvloeden, dus dat er medicijnresten in het milieu terecht komen. Bent u het met ons eens dat dit wel een groot probleem is?

01:06:29

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, daar ben ik het mee eens. Nu weet ik even niet wat de mogelijkheden zijn voor filteren, want ik zou hier niet willen pleiten voor het dan ook maar stoppen met anticonceptie en medicijnen. Het lijkt me dat er dan iets in de rioolsfeer iets moet gebeuren, maar dat gaat wel een beetje mijn expertise te boven.

01:06:50

Voorzitter: Wilt u uw woordvoering afmaken? Gezien de tijd wil ik de rest ook nog even het woord geven.

01:06:54

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Nog één ding wil ik opmerken, dat studentenorganisaties

zelf ook aan de bel trekken over de stress en de eenzaamheid. Daar hebben het vorige week over gehad. GroenLinks denkt dat het dus heel belangrijk is dat de gemeente heel snel, ook samen met de jongerenorganisaties, hiermee aan de slag gaat. Dat was het.

01:07:12

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ik kijk even rond wie het woord wil. De ChristenUnie.

01:07:17

De heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Soms heb je als raadslid feitjes die je meekrijgt bij het lezen en die feitjes doen het goed op een verjaardag of op een feestje. Het nieuwe feitje, wat ik meeneem, is dat er per 1.000 inwoners naar schatting 83 lijntjes pure cocaïne per dag worden gesnoven. Ik moet zeggen dat ik dit de afgelopen week al een paar keer heb gebruikt en dan vallen er altijd mensen van de stoel. Ik vind het ongelooflijk veel, los nog van de vraag: waar komt het vandaan? Dat vind ik wel een heel terecht punt, wat wordt gemaakt. Is dat gebruik en in welke hoek komt het terecht? Het is heel erg veel. Dat betekent gemiddeld genomen, dat één op de twaalf Groningers een lijntje coke per dag zou doen, om wat voor reden dan ook. Dat is echt hartstikke veel. De SP noemde al terecht, welke problematiek komt er weg achter deze cijfers? Dat is denk ik wel één van de kernvragen; waarom wordt er gebruikt en waar komt dit nu precies vandaan? De zorgvraag zoals D66 het al terecht noemde. Zijn het jongeren die in een soort formerende fase van hun leven drugs gaan gebruiken vanuit eenzaamheid of depressie? Dat zijn best wel wezenlijke zaken, waar we antwoord op moeten hebben om dit echt te kunnen duiden. Vandaar dat we ook aansluiten bij de vraag of opmerking van de Partij voor het Noorden om dat extra onderzoek en die verdiepende slag.

01:08:42

De heer Wennink (ChristenUnie): Het college geeft zelf in de brief al de zoektocht aan naar meer informatie om het te kunnen duiden. Daar sluiten wij ons enorm bij aan. De samenwerking met ketenpartners is daarbij zeker erg belangrijk. Uiteindelijk is de gemeentelijke organisatie één partij, maar we doen het samen. Het zorgelijke drugsgebruik gaan we samen tegen. Uiteindelijk is het ook de vraag: stel we hebben dat onderzoek en er komt iets achterweg over welke groepen en er komt iets achterweg over, waar komt dat nu vandaan en welke stroming, wat dan? Dan hoor ik het CDA en de Partij voor het Noorden vragen: wat gaan we dan doen? Voor de ChristenUnie ligt het dan in een balans tussen handhaving en preventie. Handhaving zit in de criminele hoek. Preventie zit in het voorkomen van problematisch gebruik door welke doelgroep dan ook.

01:09:36

Voorzitter: U heeft een vraag van D66.

01:09:39

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank je wel, voorzitter. U had het net over de criminele hoek. Ziet u dan ook, net zoals wij, dat bijvoorbeeld het – hier zit natuurlijk ook echt een keten achter – decriminaliseren of deze keten uit het criminele circuit te halen door bijvoorbeeld regulering misschien ook onderdeel kan zijn van een bredere oplossing?

01:10:06

De heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel. Het antwoord daarop heeft meer lagen. Uiteindelijk vind ik het gebruik zorgelijk. Ik vind het ook zorgelijk dat er geld wordt verdiend door criminelen aan problematisch gebruik. Legalisering als oplossing zien wij sowieso niet zitten, maar om al een beetje vooruit te blikken op wat we vanavond gaan bespreken, regulering vind ik al een heel ander verhaal. Daarom hebben we ook uiteindelijk gezegd: onder voorwaarden kunnen we best meedoen aan het wietexperiment. Wij hebben in de vorige periode aangegeven, dat wij onder voorwaarden uiteindelijk wel heil zien in kijken of dat helpt. Legalisering nee, want uiteindelijk vind ik dat dit bijdraagt aan normalisering, zoals het CDA terecht zegt. Ik denk inderdaad dat voor regulering, kun je ervoor zorgen dat je beter grip krijgt op hoe lopen die stromingen, best wat voor te zeggen valt. Vandaar dat we ook het experiment als opdracht hebben meegegeven. Wat zijn bij handhaving in de criminele hoekpilaren die belangrijk zijn?

01:11:17

De heer Wennink (ChristenUnie): Het CDA is met een aantal hele mooie moties gekomen het afgelopen half jaar. Daarin is voor ons toch belangrijk, dat we inzetten op een integraal drugsbeleid en oog houden op de handhaafbaarheid. Niet voor elke hype een nieuwe campagne, maar wel zorgen dat het integraal is met je samenwerkingspartners. Handhaafbaarheid was bijvoorbeeld het argument bij de festivals een half jaar geleden. Handhaafbaarheid is nog wel belangrijk; je wil wel dat het beleid uitvoerbaar blijft. Op de preventiekant doet de gemeente Groningen een aantal zaken en het lijkt me mooi dat we daarmee doorgaan en dat we daar verder op inzetten. Campagnes, rolmodellen gebruiken om te zorgen dat je het niet cool maakt om te gebruiken, voorlichting en zorgen dat leraren op scholen die loopjongens eruit weten te pikken. Dat zijn zaken die de gemeente Groningen deels doet en we hopen zeker dat het uitgebreid kan worden en dat het hopelijk over een aantal jaren zijn vruchten afwerpt. Dank u wel, voorzitter, daar zal ik het bij laten.

01:12:16

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Dan geef ik het woord aan de VVD.

01:12:21

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, voorzitter. Het wordt een beetje saai en genuanceerd verhaal op deze manier, maar ook de VVD zegt, dit onderzoek is een startpunt om dingen verder te onderzoeken om meer te willen weten. Het college geeft dat zelf ook aan en zegt, we willen meer inzicht in aantallen gebruikers en doelgroepen. Wij ondersteunen dat en we zijn dus benieuwd wat het college precies van plan is om dat inzicht te verkrijgen. Wij denken namelijk wel dat het inderdaad nogal een verschil is of het drugsgebruik is door een hele groep eenzame verslaafden of dat het studenten zijn die dat eens een keer gebruiken en na hun studententijd weer 'verder gaan met hun leven'. Volgens mij heb ik een vraag.

01:13:02

Voorzitter: Ik wil ook graag dat u uw verhaal kunt houden, dus een korte vraag van GroenLinks.

01:13:06

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, heel kort. Wat denkt mevrouw Akkerman zelf? Denkt u

dat het drugsgebruik samenhangt met de studentenpopulatie van Groningen? Zou dat kunnen?

01:13:21

Mevrouw Akkerman (VVD): Ik denk dat beide voorbeelden, die ik noemde, zouden kunnen. Ik sluit me in dit heel erg aan bij de SP. Het is een rioolwateronderzoek en dat zegt mij dat die stoffen in het riool zitten, maar niet waarom die daar precies in zitten. Dat zouden we wel graag willen weten, juist voor die volgende stappen. Het CDA vraagt ons, wat willen we hier dan aan doen? Ja, dan willen we ook weten waarom het gebeurt en wat de oorzaak is. Je zou dat moeten weten om verdere stappen te kunnen zetten. Wij horen het CDA meerdere malen zeggen, we moeten het drugsgebruik niet normaliseren, maar als liberaal vinden wij het natuurlijk wel heel lastig om te bepalen voor een ander wat we wel of niet moeten normaliseren. Helemaal als je het afzet tegen bijvoorbeeld alcohol, wat legaal is en wat mensen veel gebruiken en net zo ongezond en schadelijk is. Daar zit alleen gelukkig niet zo een grote criminele wereld achter.

01:14:07

Voorzitter: U heeft een korte vraag van het CDA. Ik hoorde dat het een korte vraag is.

01:14:12

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dit zijn hele andere woorden, dan de woorden van uw VVD-minister op Justitie. Iets illegaals daar twijfelt u over of je dat wel of niet moet normaliseren? Een liberaal twijfelt of je dat wel of niet moet normaliseren?

01:14:26

Mevrouw Akkerman (VVD): Ja, iets is illegaal, omdat we dat met zijn allen hebben afgesproken. Mijn grote vraag is in dit verhaal: waarom zou alcohol niet illegaal moeten zijn, als je het vergelijkt. Wat GroenLinks ook zei, als je de lijst voor de Opiumwet opnieuw zou opstellen, dan zou alcohol waarschijnlijk bovenaan komen te staan. Het is heel raar, dat je daarover zegt, het is prima dat mensen het gebruiken. Niet prima, je geeft er ook voorlichting over en je geeft aan wat de gezondheidseffecten zijn. Dat zul je voor drugs ook zeker moeten blijven doen. Als ik de discussie zo volg, zou je dat volgens mij ook aan ouders moeten doen, zodat ouders weten wat hun jonge kinderen doen en wat signalen zijn dat ze misschien dingen aan het doen zijn, die niet goed voor ze zijn. Dat lijkt me goed om toe te voegen aan die voorlichting. In tegenstelling tot onze ministers vragen wij ons ook af, door die hele criminele wereld die daarachter schuilgaat, of je daarin niet iets zou kunnen reguleren of decriminaliseren. Van het volledig legaliseren, zoals de ChristenUnie ook zegt, zien we zeker ook de nadelen. Dat is natuurlijk internationaal lastig. Bovendien gaan we er helemaal niet over in deze raad, dus dat zijn lastige zaken. Echter, om nu die deur helemaal dicht te gooien, lijkt ons ook niet verstandig, dus ook daar zijn we benieuwd wat het college daarvan zegt. Dank u wel.

01:15:34

Voorzitter: Dank u wel voor uw woordvoering. Ik ga naar de PVV.

01:15:40

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, voorzitter. Er is al heel veel gezegd. Interessant ook wat de VVD zei over alcohol. Dat is natuurlijk maatschappelijk geaccepteerd. Die problemen zijn

echter ook groot met verslavingen en het stille alcoholisme wat niet in beeld is, maar daar hebben we het nu niet over. Wij willen het CDA bedanken voor dit onderzoek en het initiatief wat zij hiertoe hebben genomen. Zeer waardevol, maar ook zeer zorgelijk, omdat het op veel onderdelen een groot probleem blootlegt. Wij zijn heel erg benieuwd wat de aanpak van het college hierin zal zijn, want dit raakt de zorg in de breedste zin, maar ook de veiligheid in onze gemeente. Wij zijn het zeker eens met het CDA dat het normaal gevonden wordt onder jongeren om drugs te gebruiken. Binnen de zorg zien ze dat de verslavingen gigantisch toenemen. Wat binnen de GGZ als oorzaak naar voren wordt gebracht voor verslaving of drugsgebruik is armoede, financiële problemen en hierbij depressieve gevoelens, eenzaamheid, prestatiedruk, groepsdruk, willen ontsnappen aan de realiteit en sociale media met al zijn facetten. De vraag wat dan een mogelijke oplossing kan zijn, vinden we ook heel lastig. Wat de PVV mogelijk ziet, net als de Partij voor het Noorden, is veel meer handhaving, want drugs zijn inderdaad wel heel erg gemakkelijk te verkrijgen. Ook zijn we het eens met D66 en Student en Stad. Drugsgebruik helemaal terugdringen is, denken wij, een utopie. Het zit bijvoorbeeld alleen al ontzettend verweven in de dance scene. Dank u wel, voorzitter.

01:17:23

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Dan ga ik naar de laatste fractie en dat is de Partij van de Arbeid.

01:17:31

Mevrouw Gierink (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Als PvdA vinden wij het heel belangrijk dat ieder kind, iedere jongere en iedere volwassene gelijke kansen heeft om goed, veilig en gezond te leven. Problematisch drugsgebruik aan de ene kant en criminaliteit als het gevolg van de handel in drugs aan de andere kant vormen hiervoor een bedreiging. In mijn woordvoering als woordvoerder Zorg zal ik op beide punten ingaan, maar eerst wil ik nog een vraagstuk benoemen waar we het in onze fractie over gehad hebben en wat ik ook veel hoor als ik het hier met vrienden over heb. Er zijn in onze gemeente namelijk, zoals we vanmiddag al vaker benoemd hebben, een hoop mensen die drugs gebruiken ter ontspanning. Bijvoorbeeld om te feesten zonder dat dit ingrijpende gevolgen heeft voor hun leven en hun omgeving. We moeten hier niet naïef en pietluttig in zijn. Dit moet mogelijk zijn en blijven. Al zou je dat willen voorkomen, dan leert de geschiedenis ons dat het simpelweg niet lukt.

01:18:24

Voorzitter: U heeft een vraag daarover van de Partij voor het Noorden.

01:18:28

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, dank u wel. Waar baseert de PvdA op dat het gebruik van drugs op feesten en festivals geen gevolgen heeft? Wat is dat voor voorspelling? Waar kan ik dat lezen?

01:18:44

Mevrouw Gierink (PvdA): Dat is een goede vraag. Ik zeg niet dat het helemaal geen gevolgen heeft. Ik zeg dat het geen grote gevolgen heeft op de nabije omgeving of op de gebruikers zelf. Natuurlijk kan het gevolgen hebben, net zoals je heel veel zuipt, dat je de volgende dag waarschijnlijk brak bent. Dat betekent niet meteen dat we spreken van een

probleem voor de volksgezondheid als iemand een keer op een feestje een pilletje neemt. Dat is mijn antwoord. Dan ga ik graag verder met mijn woordvoering.

01:19:10

Voorzitter: U heeft eerst nog een aanvullende vraag van het CDA.

01:19:13

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, je kan toch niet in deze raad zeggen dat het oké is om iets te doen wat niet mag. Dat is toch hartstikke raar. Je kan toch niet zeggen, het is oké om illegaal een pilletje te nemen? U zegt: "Dat moeten we maar blijven doen". Dat kan toch niet!

01:19:33

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dat ben ik niet met u eens. Het is inderdaad in principe niet goed om dingen te doen die niet mogen. Echter, het gebeurt, dus is het goed dat we bespreken dat het gebeurt. Dan hebben wij liever dat iemand een pilletje kan nemen op een festival, waar nog sociale controle is, dan dat het in huiselijke sfeer gebeurt, waar we niet zien wat er gebeurt. Natuurlijk gaat het ook niet altijd goed op een festival, maar dan hebben we tenminste nog die controle eromheen.

01:20:07

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dan wil ik graag verder gaan. We willen namelijk voorkomen dat het gebruik problematisch wordt en verder gaat dan alleen dat ene pilletje door te veel gebruik of een combinatie met andere problematiek. Dat begint ermee door ervoor te zorgen dat mensen een goede basis hebben, een sociaal fijn leven met perspectief en met zin in de toekomst. Excessief of problematisch gebruik van drugs is namelijk in veel gevallen een vlucht van de realiteit. Dit op orde brengen van de basis doen we door te investeren in sociale voorzieningen, in onderwijs en volkshuisvesting. Dat wordt aangevuld met goede effectieve voorlichting over de risico's van gebruik, wat we al doen met bijvoorbeeld de GGD, jongerenwerkers en de WIJ en wat we nog veel meer gaan doen met het wietexperiment. Als het dan toch fout gaat, moeten mensen snel, laagdrempelig, goed en brede opvang en hulp kunnen krijgen. Wij vinden dan ook dat de gemeente hier sterk op moet blijven inzetten. Dan nog even de criminaliteit die met drugs gepaard gaat. Daar mogen we onze ogen namelijk niet voor sluiten. Daarom vinden wij het ook goed dat Groningen meedoet aan de wietproef, waarin onderzocht wordt hoe drugs gedecriminaliseerd kunnen worden. We verwachten dat er lessen uit getrokken kunnen worden die mogelijk ook voor andere drugs nuttig blijken. Echter, daarmee zijn we er nog niet. De criminelen kiezen juist kwetsbare jongeren uit die het vaak thuis zwaar hebben en voor wie de toekomst er niet zo rooskleurig uitziet. Ook hier komen we dus weer bij die zo belangrijke sociale basis. We horen dan ook graag hoe het college dit ziet. Daar wil ik nog wel bij opmerken dat ik het jammer vind dat geen van onze drie zorgwethouders hier bij zit, want drugsgebruik is altijd een vraagstuk op het snijvlak van Zorg en Veiligheid en niet enkel Veiligheid. Dank u wel.

01:21:49

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Alle fracties hebben nu in ieder geval woordvoering gedaan. Ik stel voor dat we voor de beantwoording, maar ook voor een reactie, naar de burgemeester gaan en dan kijken welke vraagstukken er nog liggen.

01:22:04

De heer Schuiling: Dank, voorzitter. Het is verleidelijk om een discussie te starten over de legalisatie van harddrugs, daar hebben we het hierover, maar ik wil die toch op een andere tafel blijven voeren en niet in de raadzaal van Groningen. Simpelweg, omdat we er niet over gaan en in de tweede plaats omdat het een vraagstuk is wat een landelijke afweging vraagt, maar sterker nog, ook een Europese afweging. Wij kunnen hoog en laag springen rond dit thema, maar het is een discussie die elders wordt gevoerd. Ik merk er wel bij op dat de discussie natuurlijk ontstaan is, omdat het gebruik van harddrugs buitengewoon schadelijk is voor de gezondheid, niet alleen fysiek maar ook geestelijk, dat er afhankelijkheden ontstaan en dat het met een groot crimineel netwerk is verbonden. Dat is de reden dat we er ook fors op inzetten.

01:23:10

De heer Schuiling: Dat gezegd zijnde, kijk ik naar het onderzoek, waarvan een aantal mensen in genuanceerde betogen zegt: "Wat staat er nu eigenlijk, hoe moeten we het precies duiden en hoe erg is het?" Het is wel erg, want voor een deel kunnen we het wel vergelijken met andere steden en dat gebeurt ook in het onderzoek. Er wordt ook aangegeven dat op een aantal aspecten Garmerwolde – en dat is toch verantwoordelijk voor een heel groot deel, ook dat staat in dit rapport beschreven – een harddrugsgebruik laat zien wat bijzonder hoog is ten opzichte van andere voorzieningen in ons land. Dan ga ik maar even voorbij – hoewel ik dat niet zou willen doen – aan de milieuschade die daardoor ontstaat, want die is natuurlijk ook niet onaanzienlijk. Een groot deel van de resistentie van mensen ontstaat, omdat er ontzettend veel antibacteriële middelen worden geloosd op het oppervlaktewater. Daardoor moeten we steeds meer van die rommel in ons lijf stoppen om allerlei infecties nog tegen te gaan. Het is wel degelijk erg. Het is erg voor de natuur en het is erg voor flora en fauna.

01:24:33

De heer Schuiling: Dat geheel terzijde. Een aantal raadsleden stelt een vraag over hoe moeten we het nu precies duiden. Er is ook een vraag over of je het niet af en toe zou moeten herhalen. Bij die tweede vraag is de vraag of dat wel zinvol is, want het begint met de duidingsvraag. Daar kom ik zo nog even op terug. Dan is de vraag gesteld: hoe effectief is het optreden wat we hebben? We hebben een keuze gemaakt om bepaalde drugs illegaal te verklaren. We treden daar ook tegen op. Hoe effectief is dat? Wat ik in ieder geval kan vaststellen, is dat er een behoorlijke inzet op is. Afgelopen week nog in Beerta, maar elke week is er wel een bericht in het nieuws. Dan wordt er weer van alles gevonden in Westerwolde, dan is er weer een brand in Pekela, dus we kunnen niet doen alsof er hier in deze regio niets aan de hand is. Als het wordt gebruikt, dan wordt het ook geproduceerd. Als het wordt geproduceerd, dan is er handel. Daar ontstaat natuurlijk de tweede afhankelijkheid. Daar worden heel veel mensen op ingezet, ook heel veel jongeren, die afhankelijk worden gemaakt van de inkomsten die men krijgt om dat naar anderen te brengen. Die afhankelijkheid wordt natuurlijk via hele listige methoden steeds groter gemaakt.

01:26:04

De heer Schuiling: We kunnen niet doen alsof hier niet een behoorlijk ingewikkeld maatschappelijk fenomeen aan de hand is. Treden we voldoende op? Nee, natuurlijk treden

we niet voldoende op, want we moeten prioriteiten stellen. We kunnen hier niet vol op inzetten. Daarbij zijn de ogen en oren van ons allemaal van grote betekenis. Ik heb ook al aangegeven dat ook een instrument als Misdaad Anoniem natuurlijk hierbij gewenst is. U heeft ook kunnen lezen bij de inval in Beerta, dat we daar van een anonieme tip gelijk werk hebben mogen maken. Daarbij moet u niet onderschatten hoe ongelooflijk veel werk dat met zich meebrengt. U ziet aan de oppervlakte natuurlijk alleen maar een aantal politieautootjes dat dan bij zo een boerderij geposteerd is, maar lang niet iedereen kan daar binnenstappen om dat spul weer weg te halen, want het is hartstikke gevaarlijk. Je hebt daar dus gespecialiseerde mensen voor nodig die binnen moeten komen en die dat veilig weg kunnen voeren. Dat moet met allerlei maatregelen worden omgeven, dus er is een enorme inzet nodig met veel deskundigheid om die rotzooi vervolgens af te kunnen voeren. Dan komt het hele strafrechtelijke verhaal er nog achteraan dat we de zaken veilig moeten stellen en zeker moeten stellen dat het naar het Openbaar Ministerie gaat. Daar moet ook weer capaciteit worden vrijgemaakt. Kortom, er zit een enorme hoeveelheid werk achter de schermen bij zo een inval.

01:27:50

De heer Schuiling: Ik ben het met iedereen eens die zegt: vergeet nu niet de preventieve kant. Ik moet wel zeggen dat ik van een aantal inbrengen in deze raad denk: dat is echt wat te simpel. Het is natuurlijk helemaal niet zo dat dit soort spul alleen maar wordt gebruikt door mensen die in een sociaal moeilijke situatie zitten. Dat is niet waar en dat weten we ook. Dat neemt niet weg dat er door WIJ, GGD en Verslavingszorg Noord Nederland vol op preventie wordt ingezet. Via voorlichtingsprogramma's op scholen. We zorgen dat onze informatiepositie op peil is, waar we maar kunnen. We geven heel veel voorlichting, ook aan medewerkers van die organisaties zoals WIJ, om ervoor te zorgen dat zij ook goed zijn toegerust om te herkennen wat er aan de hand is en om gesprekken aan te gaan als ze erachter komen dat er in zo een gezin wat aan de hand is. We hebben een programma Helder op School, waarmee we ook op dat niveau al beginnen om kinderen duidelijk te maken: begin er niet aan, trap niet in die val als je wordt geronseld, misschien lijken een paar tientjes op dat moment heel aantrekkelijk, maar even erna zit je tot je nek toe in de ellende. Op allerlei manieren zijn we daar dus mee bezig. Via de VSNU, de overkoepelende organisatie van onze universiteit en hogescholen, kijken we ook naar hoe kunnen we nu jonge mensen die in de studentensteden zitten zo beïnvloeden dat ze ook daadwerkelijk heel bewust die keuze maken als ze beginnen met zo een pilletje, want we weten ook allemaal dat het vaak goedkoper is dan drank. We werken wel degelijk via de beide lijnen. Zowel preventief via de aan ons verbonden partijen, als repressief en daar heb ik zonet ook al wat over gezegd. Bij dat repressieve deel hebben we natuurlijk ook nog de wet Damocles die we daar hanteren. Zodra we erachter komen dat er ergens een loop ontstaat op een galerij of op een andere plek, waar we die loop ook niet willen hebben, dan passen we die wet toe en we zetten vol in op de controles die we hebben.

01:30:28

De heer Schuiling: Is het verstorend in onze samenleving? Het is buitengewoon verstorend. Stelt u zich maar even voor wat het betekent wanneer jouw kind als drugsrunner gaat opereren. Wat het betekent in zo een gezin, als je daarachter komt. Het is natuurlijk ook heel verstorend op scholen, waar dit soort praktijken plaatsvinden of dit soort lieden zich

ophouden om jonge mensen te werven. Daarna – en daar hebben we het volgende week natuurlijk ook nog over – moet dat geld ergens in de bovenwereld weer geïnvesteerd worden. Dat is dan toch wel de link met het rapport over ondermijning wat we ook hebben te bespreken.

01:31:16

De heer Schuiling: Als ik nu zelf een klein beetje weeg wat er aan vragen is gesteld en waar in menig opzicht achter een standpunt, heel genuanceerd toch in feite een vraag zit, dan denk ik eerlijk gezegd dat het goed is dat we met de regionale instanties die we daarvoor hebben, een bijeenkomst plannen om een aantal van de vragen die zojuist zijn gesteld nog eens tegen het licht te houden. Hoe moeten we het nu precies waarderen? Welke relaties liggen er nu tussen dit rioolwateronderzoek –wat mij wel heel erg verontrust – en het rapport over ondermijning? Kunnen we er nog iets meer over zeggen? Wat gebeurt er op microniveau met de werving van jonge mensen die op een scootertje de stad rondrijden, maar ook met veel jongere kinderen? Ik denk dat zo een bijeenkomst voor menigeen verhelderend kan zijn, temeer ook omdat het dan kan specifiek kan worden afgestemd op de Groningse situatie. Dat zou mijn aanbod zijn.

01:32:38

Voorzitter: U heeft eerst even een vraag tussendoor van de Partij voor de Dieren.

01:32:42

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): De beantwoording van de burgemeester richt zich heel erg op het veiligheidsaspect of het criminaliteitsaspect van drugs. Dat is zeker een aspect, maar in de vragen die door de commissie zijn gesteld, zit ook een zorgfactor. Er zijn ook harddrugs die volkomen legaal worden geconsumeerd. Mijn buurvrouw zei ook al, het is zonde dat hier geen zorgwethouders bij zitten. Als zo een bijeenkomst wordt georganiseerd, zou dan naast de criminaliteitsfactor ook de zorgfactor bij die bijeenkomst worden betrokken?

01:33:16

Voorzitter: Burgemeester.

01:33:19

De heer Schuiling: Ik meen dat te hebben aangegeven door te zeggen dat ook WIJ, Verslavingszorg Noord Nederland en de GGD daar ook bij betrokken zijn. Daar zitten de zorgaspecten in. Waar ik wat bezwaar tegen heb, is de al te makkelijke parallel die wordt getrokken tussen de sociale situatie waarin een aantal mensen verkeren en het gebruik van drugs. Dat is natuurlijk niet zo. Het is wel degelijk zo dat een aantal mensen niet eens meer de ruimte heeft om keuzes te maken, omdat ze denken: als ik geen pilletjes slik, dan heb ik geen leuk feest. Dat heeft niets met hun sociale positie te maken, zoals een aantal van u ook heeft genoemd, want sommige dingen zijn wel degelijk heel duur om te kunnen gebruiken. We moeten de nuance ook in dat opzicht wel bewaren. Ik ben het wel met u eens dat een aantal mensen in een afhankelijkheidspositie wordt gebracht door dit spul.

01:34:22

De heer Schuiling: Dat zou mijn aanbod zijn. We kunnen er nog heel veel woorden aan wijden. Ik denk dat het waardevol is geweest dat we dit onderzoek hebben gedaan. Dat

blijkt ook wel uit de gesprekken die u onderling nu hier over voert. Ik vind dat echt verrijkend. Ik denk dat het ook goed is om het nog verder te kunnen duiden, om ook recht doen aan het hele genuanceerde betoog van de SP, dat we er toch nog een keer wat extra deskundigheid tegenaan gooien.

01:34:56

Voorzitter: U heeft een vraag tussendoor van het CDA.

01:34:58

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ten eerste wil ik de burgemeester bedanken voor zijn duidelijke antwoorden. Ik ben het volkomen met hem eens, dus dank daarvoor. Het puntje, wat ik me nog een beetje afvraag, hangt er nog een beetje boven. Hoe zeg je dat? Wat mij betreft is het rioolwateronderzoek wel iets wat we één keer per jaar of zoals de heer Van der Laan zegt om de twee jaar gaan doen. Dat zien bijvoorbeeld ook in Eindhoven, Utrecht en Amsterdam, omdat je dan ook een trend kunt waarnemen. Daarvoor moeten we inderdaad wel die cijfers beter kunnen duiden, maar ik denk dat het helpt om die bewustwording ook in de raad te houden en dat we het probleem op die manier ook bespreekbaar houden. Daarom zou mijn fractie graag zien dat we dit om de zoveel tijd blijven uitvoeren en ik ben wel benieuwd hoe het college daarin staat.

01:35:48

Voorzitter: Burgemeester.

01:35:55

Voorzitter: Ik vind het ook goed als de SP een aanvullende vraag stelt.

01:35:59

De heer Brandenburg (SP): Dat zit er dan toch in, dat voorzitterschap. Verder praten met de instanties lijkt me natuurlijk ontzettend waardevol, zowel vanuit een zorgoogpunt als een veiligheidsoogpunt. Ik zou echter dan toch ook wel wat meer informatie willen over het waarom van het gebruik, want ik kan me ook wel voorstellen dat het niet altijd problematisch gebruik is. Natuurlijk zijn de uitkomsten van dat gebruik problematisch, omdat die drugs verkocht moet worden et cetera en mensen daarvoor geronseld worden. Daar wil ik geen enkele afbreuk aan doen. Ik ben echter ook wel benieuwd naar wat nu de redenen van mensen zijn voor dit gebruik, want het enige wat we hieruit kunnen constateren is dat er veel gebruik is, maar niet waarom en door wie.

01:36:53

Voorzitter: Burgemeester.

01:36:56

De heer Schuiling: Eerst even op die laatste vraag. Die heb ik heel duidelijk verstaan en voor een deel weten we het antwoord natuurlijk wel. Ik heb er net ook wel iets over gezegd. Er zijn mensen die denken, als ik zo een pilletje niet heb, dan heb ik helemaal geen leuk feest. Dat is natuurlijk flauwekul. Als ik voor die keuze zou staan, dan zou ik niet naar zo een feestje gaan, maar dat is mijn particuliere opvatting. Het is natuurlijk tamelijk triest, als je denkt: ik moet eerst twee pilletjes hebben en dan wordt het een leuk feestje. Hoe zielig kan een bestaan zijn. Wat ik ook heb aangegeven, wat ik ook in mijn contacten hoor, is dat een aantal mensen denken: zo een pilletje is goedkoper dan wanneer ik me helemaal vol zuip,

dus kan ik beter dit doen. Nu, dat is ook een motief. Wat natuurlijk ook meespeelt, dat hangt van de leeftijd af, is dat mensen denken: als die het doet, dan moet ik wel meegaan; nog niet voldoende ruggengraat hebben opgebouwd om nee te zeggen. Nu, allerlei motieven.

01:37:57

De heer Schuiling: Laten we nu de deskundigen daar het woord over laten voeren, want dan weet je ook welk communicatiemiddel je er tegenover moet zetten, om mensen werkelijk vrij te laten zijn om de keuze te maken. Er is natuurlijk bij achttienjarigen een andere communicatie nodig dan bij twaalfjarigen, maar dat hoeft ik u niet uit te leggen, u zit zelf in het vak. Dan nog even over de vraag van de heer De Haan. Ik ben het daar dus heel erg mee eens. We hebben altijd aan het begin van het seizoen een lange bijeenkomst over veiligheidsonderwerpen. Dit hoort daar zeker bij. Anders wel in de effecten, welke voortgang boeken we nu met dat hele dossier over ondermijning en wat gaan we daar nu aan doen? Ik denk dat we dit erbij moeten nemen. Alleen de vraag was en daar reageerde ik op: moeten we dit onderzoek elk jaar doen? Dan moeten we eerst even goed nagaan hoe zinvol het zou zijn, wat willen we eruit laten komen, in welke frequentie zou het dan moeten en hoe zetten we het op? Misschien dat ik inderdaad wel met mijn andere negen collega's moet gaan zeggen, zullen we het op die manier allemaal gaan doen. Laten we het daar maar eens even over hebben. Ik heb geleerd afgelopen week dat ik heel nauw met de agendacommissie op moet trekken om bijeenkomsten te plannen. Anders krijg ik het er niet door en dan worden raadsleden verrast met een publicatie in de krant over een onderzoek wat de RUG heeft gedaan. Desalniettemin, ik zal het voorstel voor zo een bijeenkomst doen en zal van de opzet met de agendacommissie iets moois maken.

01:39:49

Voorzitter: Daar wordt de agendacommissie vast heel blij van. Ik kijk even rond of er aanvullende vragen of opmerkingen zijn na de beantwoording van alle vragen door de burgemeester. Volgens mij niet. Dan denk ik dat we een goed voorstel hebben vanuit het college om deze discussie en het debat verder te voeren. Ik dank u allen voor uw aanwezigheid en inbreng.